

DAŽAS MĀCĪBAS NO ĪJABA

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

2. Kor. 5:7, Īj. 1-2:8, Mat. 4:10, Mat. 13:39, Jāņa 8:1-11, Ebr. 11:10, Ebr. 4:15.

ATMIŅAS PANTS:

“Redzi, mēs uzskatām par laimīgiem tos, kas ir izturējuši; par Ījaba izturību jūs esat dzirdējuši un zināt, kādu iznākumu Kungs viņam nosprieda, jo Kungs ir žēlsirdīgs apžēlošanā.” (Jēk. 5:11)

Mēs esam nonākuši šī ceturkšņa Ījaba grāmatas izpētes noslēgumā. Lai gan mēs esam aptvēruši lielu daļu grāmatas, mums ir jāatzīst, ka tajā vēl joprojām ir daudz, ko mācīties. Protams, pat laicīgajā pasaulē viss, ko mēs mācāmies un atklājam, vada mūs vienkārši pie vēl vairāk, ko mācīties un ko atklāt. Un ja tā ir ar atomiem, zvaigznēm, medūzām un matemātikas vienādojumiem, tad cik daudz vairāk ar Dieva Vārdu?

“Mums nav iemesla apšaubīt Dieva Vārdu tikai tāpēc, ka mēs nevaram saprast Viņa aizgādības noslēpumus. Dabas pasaulē mūs pastāvīgi apņem brīnumi, ko mēs nespējam aptvert. Vai tad mēs esam pārsteigti, ka arī garīgajā pasaulē atrodam noslēpumus, ko nespējam izprast? Grūtības rada tikai cilvēka prāta vājums un šaurums.” (E. Vaita “Audzināšana”, 170. lpp.)

Jā, noslēpumi paliek, īpaši tādā grāmatā kā Ījaba, kur aizskarti daudzi no dzīves visgrūtākajiem jautājumiem. Neskatoties uz to, aplūkosim dažas mācības, ko paņemt no šī stāsta, kas var mums palīdzēt, līdzīgi Ījabam, būt uzticīgiem Kungam, dzīvojot grūtību pilnā pasaulē.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 31. decembrī.

Ticībā, ne skatīšanā

Izlasi 2. Kor. 5:7 un 2. Kor. 4:18. Kādas svarīgas patiesības ir atklātas šajos pantos? Kā šīs patiesības mums palīdz, cenšoties būt uzticīgiem Kunga sekotājiem? _____

Tiešais 2. Kor. 4:18 konteksts ir eshatoloģisks, runājot vairāk par gala laiku, kad mēs tiekam tērpti nemirstībā – lielais apsolījums, kas vēl nav piepildījies. Šis ir apsolījums, kas mums ir jāpieņem ticībā, nevis skatīšanā, jo tas vēl nav īstenots.

Līdzīgi Ījaba grāmata mums parāda, ka pastāv daudz lietu, kuras mēs nevaram redzēt. Lai gan cilvēkiem, kas dzīvo mūsdienās un mūsu laikmetā, nevajadzētu būt tik grūti to aptvert, jo zinātne ir atklājusi neredzamu spēku eksistenci mums visapkārt.

Kādā lielā pilsētā sludinātājs stāvēja draudzes priekšā. Viņš lūdza visiem palikt klusiem. Uz dažām sekundēm nebija ne skaņas. Tad viņš izvilka radio, ieslēdza to un sāka grozīt kanālus citu pēc cita. Radio izdeva visu veidu skaņas.

Sludinātājs jautāja: "No kurienes nāk visas šīs skaņas? Vai tās nāk no paša radio? Nē, šīs skaņas bija gaisā mums visapkārt kā radioviļņi, kas ir tikpat reāli kā mana balss, kurā jūs tagad klausāties. Bet tas, kā mēs esam aprīkoti, neļauj mums tos uztvert. Taču fakts, ka mēs tos nevaram redzēt, sajust vai dzirdēt, nenozīmē, ka to nav, pareizi?"

Kas vēl reāls eksistē ap mums, ko mēs nevaram redzēt (piemēram, radiācija un gravitācija)? Kādas garīgas mācības mēs varam gūt no fakta, ka šie neredzamie spēki ne tikai eksistē, bet arī var ietekmēt mūsu dzīves? _____

Kā mēs redzējām Ījaba grāmatā, neviens no iesaistītajiem cilvēkiem īsti neaptvēra, kas notiek. Viņi ticēja Dievam un viņiem pat bija kaut kāda izpratne par Dievu un Viņa raksturu un radošo spēku. Bet aiz tīrajiem realitātes faktiem, ko viņi varēja redzēt, t.i. Ījaba likstām, viņiem nebija ne jausmas, kas notiek aizkulisēs. Vai tieši tāpat arī mums reizēm nav ne jausmas par to, kādi neredzami spēki rosās ap mums? Ījaba grāmata māca mums dzīvot ticībā, saprotot savas vājības un to, cik maz mēs patiesībā redzam un zinām.

Ļaunuma realitāte

Viens no lielākajiem izaicinājumiem, ko piedzīvojusi cilvēces domāšana, ir saistīta ar ļaunumu. Lai gan daži filozofi un pat reliģijas pārstāvji ir nolieguši ļaunuma eksistenci vai domā, ka mums vismaz vajadzētu atnest šo jēdzienu, lielākā daļa cilvēku tam nepiekrīst. Ļaunums ir reāls. Ļaunums ir daļa no šīs pasaules. Lai gan mēs varētu strīdēties par to, kas ir un kas nav ļaunums, lielākā daļa no mums (pārfrāzējot ASV Augstākās tiesas teikto citos kontekstos) "zina, kas tas ir, kad to redz".

Ļaunums reizēm tiek dalīts divās plašās grupās: dabas radītais un morālais. Dabas radītais ļaunums ir definēts kā tāds, kas ceļas no dabas katastrofām, piemēram, kad ciešanas rada zemestrīces, plūdi vai epidēmijas. Morāls ļaunums rodas no citu cilvēku tīšas ļaunprātīgas rīcības, kā piemēram, slepkavošanas vai laupīšanas.

Visu veidu teorijas, gan senās, gan modernās, mēģina izskaidrot ļaunuma eksistenci. Mēs, septītās dienas adventisti, ticam, ka Bībele māca par ļaunuma rašanos radītas būtnes – sātana – krišanas dēļ. Popkultūra ar materiālistiskām filozofiskām spekulācijām noliedz ideju par sātanu. Bet to var izdarīt, tikai atmetot skaidro Rakstu liecību, kas attēlo sātanu kā reālu būtni, kas izdara kaitējumus cilvēkiem, cik daudz vien iespējams.

Šī ir patiesība, kas īpaši atklāta Ījaba grāmatā.

Izlasi Īj. 1:1 līdz Īj. 2:8. Kā šīs divas nodaļas palīdz mums saprast sātana lomu ļaunumā, kas ir tik dominējošs pasaulē? _____

Ījaba gadījumā sātans bija tiešā veidā atbildīgs gan par morālo, gan dabas radīto ļaunumu, kas nāca pār šo cilvēku. Bet tas, ko mēs redzam Ījaba grāmatā, obligāti nenozīmē, ka visi ļaunuma un ciešanu gadījumi ir tiešā veidā saistīti ar dēmonisku aktivitāti. Fakts ir tāds, ka, tāpat kā ar tēliem Ījaba grāmatā, mēs vienkārši nezinām iemeslus visām notiekošajām šausmām. Vārds "sātans" nevienu reizi netika pieminēts dialogos par Ījaba neveiksmi. Runātāji vainoja Dievu, vainoja Ījabu, bet nevienā brīdī nevainoja sātanu. Neskatoties uz to, Ījaba grāmatai vajadzētu mums parādīt, kurš galu galā ir atbildīgs par ļaunumu virs zemes.

Ko šie panti mums pastāsta par sātana realitāti? Atkl. 12:12; Mat. 4:10; Mat. 13:39; Lūk. 8:12; Lūk. 13:16; Lūk. 22:3, 31; Ap.d. 5:3; 1. Pēt. 5:8. Vēl svarīgāk, kādas norādes uz sātana ietekmi tu pamani savā dzīvē? Kā no tās izsargāties?

Ar šādiem draugiem...

Viscaur Ījaba grāmatā trīs (un pēc tam četri) vīri, kas nāca pie Ījaba, to darīja ar labiem motīviem. Viņi bija dzirdējuši par Ījaba nelaimēm nāca, lai "viņu žēlotu un mierinātu" (Īj. 2:11). Tomēr pēc tam, kad Ījabs sāka runāt, apraudot traģēdijas, kas ir nākušas pār viņu, šķiet, viņiem svarīgāk likās nolikt Ījabu pie vietas un izlabot viņa teoloģiju, nevis iedrošināt un pacelt ciešanās nonākušā drauga garu.

Viņiem ik pa laikam nebija taisnības. Bet iedomājies – ja nu viņiem būtu taisnība? Iedomājies, ka viss tas būtu nācis pār Ījabu tāpēc, ka viņš to pelnījis! Teoloģiskā ziņā viņiem varbūt bija taisnība, bet nu un tad? Vai Ījabam vajadzēja pareizu teoloģiju? Vai arī viņam bija vajadzīgs kaut kas pilnīgi cits?

Izlasī Jāņa 8:1-11. Ko Jēzus šeit atklāj tādu, kā šiem vīriem lielā mērā trūka?

Šajā stāstā ir liela atšķirība starp sievieti, kas pieķerta laulības pārkāpšanā, un viņas apsūdzētājiem, kā arī Ījabu un viņa apsūdzētājiem. Sieviete bija vainīga. Lai gan viņa varbūt bija mazāk vainīga grēkā nekā tie, kas viņu apsūdzēja, nekad netika uzdots jautājums, cik liela ir viņas vaina, lai arī kādi būtu vainu mīkstinošie apstākļi. Turpretī Ījabs nebija vainīgs, vismaz tādā ziņā, kā viņa apsūdzētāji gribēja viņu apsūdzēt. Bet, pat ja viņš būtu vainīgs līdzīgi šai sievietei, Ījabam no šiem vīriem bija vajadzīgs tas pats, kas bija vajadzīgs minētajai sievietei un visiem ciešanās nonākušajiem cilvēkiem: žēlastība un piedošana.

"Piedodot šai sievietei un iedrošinot viņu dzīvot labāku dzīvi, Jēzus raksturs atspīd pilnīgas taisnības skaistumā. Nemazinot grēku un nemīkstinot vainas apziņu, Viņš nenosoda, bet glābj. Pasaule šai sievietei varēja dot tikai nicinājumu un izsmieklus, bet Jēzus izsaka mierinājuma un cerības vārdus." (E. Vaita "Laikmetu ilgas", 462. lpp.)

Ījaba grāmatai vajadzētu mums iemācīt to, ka mums citiem jādod tas, ko mēs paši gribētu saņemt. Noteikti ir savs laiks un vieta rājienam, pretdarbībai, bet, pirms mēs izlemjam uzņemties šo lomu, mums ir lēnprātīgi un pazemīgi jāatceras, ka mēs paši esam grēcinieki.

Kā mēs varam mācīties būt līdzjūtīgāki pret tiem, kas cieš paši savas nepareizās rīcības dēļ? _____

Vairāk nekā ērkšķi un dadži

Kā mēs visi zinām (un daudzi zina pārāk labi), dzīve ir grūta. Uzreiz pēc Ēdenes, pēc grēkā krišanas, Kungs atklāja mūsu pirmajiem vecākiem, kādas būs viņu pārkāpuma sekas (sk. 1. Moz. 3:16-24). Tie gan bija tikai daži netieši mājieni. Galu galā, ja vienīgie izaicinājumi, ko mēs dzīvē piedzīvotu, būtu "ērkšķi un dadži", cilvēku eksistence radikāli atšķirtos no tā, kāda tā ir mūsdienās.

Ko gan mēs redzam sev apkārt, ja ne ciešanas, slimības, nabadzību, karu, noziegumus, depresiju, piesārņojumu un netaisnību? Senatnes vēsturnieks Hērodots rakstīja par kultūru, kurā cilvēki raudāja, kad piedzima bērniņš, jo viņi zināja par neizbēgamajām bēdām un ciešanām, ko šis bērns piedzīvos, kad kļūs pieaudzis. Izklusā slimīgi, bet kurš var atspēkot šo loģiku?

Tomēr Ījaba grāmatā ir kāda vēsts par cilvēka stāvokli. Kā mēs redzējām, Ījabs varētu būt visas cilvēces simbols, jo mēs visi ciešam – bieži vien tādos veidos, kas nešķiet godīgi, kas nešķiet atbilstoši mūsu izdarītajiem grēkiem. Tas nebija godīgi pret Ījabu, un tas nav godīgi arī pret mums.

Un tomēr visā tajā, ko Ījaba grāmata var mums pateikt, Dievs ir klāt, Dievs zina un Dievs apsola, ka viss noteikti nav veltīgi.

Laicīgie rakstnieki cīnās ar bezjēdzību dzīvē, kas beidzas ar mūžīgu nāvi. Viņi meklē un meklē atbildes un tomēr pie tām nenonāk, jo šī dzīve pati par sevi nepiedāvā neko. Ir ateistiska filozofija, ko sauc par "nihilismu", no latīņu vārda "nihil", kas nozīmē "nekas". Nihilisms māca, ka mūsu pasaule un mūsu dzīve tajā neko nenozīmē.

Tomēr Ījaba grāmata norāda mums uz neparastu realitāti aiz "nihil", ar ko mums draud mūsu mirstīgā dzīve. Tā norāda mums uz Dievu un uz eksistences valstību, no kā mēs varam gūt cerību. Tā stāsta mums, ka nekas, kas ar mums notiek, nenotiek vakuumā, bet ka ir Dievs, kas zina visu, kas notiek, – Dievs, kas apsola kādu dienu visu sakārtot pareizi. Lai arī kādus lielus jautājumus Ījaba grāmata atstātu neatbildētus, tā neatstāj mūs tikai ar mūsu dzīves pelniem rokās (sk. 1. Moz. 3:19; Īj. 2:8). Tā atstāj mūs ar cerību uz to, kas atrodas ārpus mūsu tiešajām uztveršanas spējām.

Ko Bībeles pants skaidri pasaka par lielo cerību, kas stāv pāri jebkam, ko piedāvā šī pasaule? (Sk., piemēram, Ebr. 11:10, Atkl. 21:2.) _____

Jēzus un Ījabs

Bībeles pētnieki visos laikmetos ir centušies rast paralēles starp Ījaba stāstu un Jēzus stāstu. Un, lai gan Ījabs nav tiešs Jēzus prototips (kā bija ar dzīvniekiem upurēšanas sistēmā), dažas paralēles tomēr pastāv. Šajās paralēlēs mēs varam atrast citu mācību no Ījaba: ko mūsu glābšana Kungam maksā.

Salīdzini Īj. 1:1 un 1. Jāņa 2:1, Jēk. 5:6 un Ap.d. 3:14. Kādas šeit ir paralēles?

Izlasi Mat. 4:1-11. Kādas paralēles pastāv šeit starp Jēzu un Ījabu? _____

Izlasi Mat. 26:61; Lūk. 11:15, 16 un Jāņa 18:30. Kādas paralēles šajos pantos ir ar Ījaba pieredzi? _____

Salīdzini Īj. 1:22 ar Ebr. 4:15. Kādas paralēles ir šeit? _____

Šie panti atklāj interesantas paralēles starp Ījaba un Jēzus pieredzi. Ījabs, protams, nebija bezgrēcīgs kā Jēzus. Neskatoties uz to, viņš bija uzticīgs un taisns vīrs, kura dzīve pagodināja Tēvu. Tāpat kā Jēzu, arī Ījabu sātans ļoti pārbaudīja. Viscaur Ījaba grāmatā Ījabs tika nepatiesi apvainots. Arī Jēzus piedzīvoja nepatiesas apsūdzības.

Visbeidzot, un varbūt tas ir vissvarīgākais, neskatoties uz visu, kas notika, Ījabs palika uzticīgs Kungam. Daudz vairāk mums visiem nozīmē tas, ka arī Jēzus palika uzticīgs. Neskatoties uz visu, kas ar Viņu notika, Jēzus dzīvoja bezgrēcīgu dzīvi, kas pilnībā iemiesoja Dieva raksturu. Jēzus bija "Dieva būtības atveids" (Ebr. 1:3), un tāpēc viņam vienīgajam bija taisnība, kas nepieciešama glābšanai. "Dieva taisnība ticībā uz Jēzu Kristu ir visiem, kas tic; tur nav nekādas atšķirības." (Rom. 3:22)

Lai arī cik lielas bija Ījaba ciešanas un viņa uzticība ciešanās, tās bija mazs un nepilnīgs atspulgs tam, ko Jēzus, viņa Pestītājs piedzīvos Ījaba labā un mūsu labā, kad Viņš patiešām nāks un "galā nostāsies pāri pīšļiem" (Īj. 19:25).

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Gadsimtu gaitā Ījaba grāmata ir savilņojusi, izglītojusi un izaicinājusi lasītājus jūdaismā, kristietībā un pat Islāmā (kam ir sava Bībeles vēsts variants). Mēs sakām "izaicinājusi", jo, kā mēs redzējām, grāmata pati par sevi atstāj daudz neatbildētus jautājumus. Vienā ziņā tam nevajadzētu būt pārsteigumam. Galu galā, no 1. Mozus grāmatas līdz Atklāsmes grāmatai, kura gan Bībeles grāmata neatstāj neatbildētus jautājumus? Pat kopumā ņemot, Bībele neatbild uz visiem jautājumiem, kurus tā skar. Ja tēmas, ko tā ietver, – cilvēces krišana un glābšanas plāns – ir jautājumi, ko mēs pētīsim visā mūžībā (sk. "Lielā cīņa" 678. lpp.), vai viena grāmata, pat ja to iedvesmojis uzrakstīt Kungs (2. Tim. 3:16), spētu atbildēt uz visiem jautājumiem?

Ījaba grāmata tomēr nav atsevišķa grāmata. Tā ir daļa no daudz plašākas ainas, kas atklāta Dieva Vārdā. Un kā daļa no lielas garīgas un teoloģiskas mozaikas tā piedāvā visiem Dieva sekotājiem spēcīgu vēsti ar universālu aicinājumu. Un šī vēsts ir: uzticība un dzīves likstas. Ījabs ir dzīvs paraugs ar paša Jēzus vārdiem: "Kas izturēs līdz galam, tas tiks izglābts." (Mat. 24:13) Kurš ticīgais, cenšoties darīt taisnību, nav reizēm piedzīvojis neizskaidrojamu jaunumu? Kurš ticīgais, cenšoties būt uzticīgs, nav piedzīvojis izaicinājumus savai ticībai? Kurš ticīgais, meklējot mierinājumu, tā vietā nav piedzīvojis ap-sūdzības? Ījaba grāmata dāvā mums tāda cilvēka paraugu, kas, piedzīvojot to visu un vēl vairāk, saglabāja ticību un godīgumu. Tā kā ticībā un žēlastībā mēs uzticamies Jēzum, kas nomira pie krusta Ījaba un mūsu dēļ, mums dotā vēsts ir: "Ej un dari tāpat!" (Lūk. 10:37)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Iedomājies kādu jūdu, kas, zinādams Ījaba grāmatu, dzīvoja pirms Jēzus nākšanas. Kā tu domā, kādi jautājumi būtu šai personai, bet nav mums, kas dzīvojam pēc Jēzus? Tas ir, kā stāsts par Jēzu un to, ko Viņš ir izdarījis mūsu labā, palīdz mums labāk saprast Ījaba grāmatu?

2. Kāds varētu būt tavš pirmais jautājums Ījabam, ja tu viņu satiktu, un kāpēc?

3. Kādus vēl jautājumus skar Ījaba grāmata, par ko mēs šajā ceturksnī nerunājam?

4. Kāda ir galvenā garīgā atziņa, ko tu esi ieguvis no šīs Ījaba grāmatas izpētes? Līdzdali atbildes Bībeles izpētes grupā!